

Wł. Tatarkiewicz, Królikarnia. Analiza i inne. Królikarnia  
s. 25. Wm 1938

TC-OR-5537-7

1

Tereny należące poprzednio do Mokotowa i używane w hodowlę  
królików, nabyte w 1778, Karol Thomaš, wódcz - ofensywa, dworskim st.  
aby zamieścić na nich park. Północnie ich było wyjątkowo  
piękne: nie tylko bowiem brzozy na skarpie, jak wielkość  
oproduktu wamowshod w XVIII w., ale skarpa w tym miejscu  
była najwyższą i co więcej, tena Królikarni objęty był dworskim  
parkiem, tworzącą jąłoby wzgórze wśród mazarowieckiej  
plantacji. Park Królikarni nie miał wówczas tego  
starodrzewia co dziś, nie mniej jednak parkowy były  
zawosimęte już starami brzozy i topolami, samozap  
górę właściciel obsadził wino grudem i drzewami owoc-  
nymi spowodowanym z Włoch. 2) (T. Stuyjer'ski, Opatoczn  
i dworach z drugiej połowy XVIII w. w woj. Pomorskim, Kolow 1922)

Całkowitej przebudowie uległy również "Łazienka" - obecny pałac na wodzie i Ermitaż. Wśród zieleni pobudowane zostały gęsto liczne niewielkie pawilony.

Stanisław - August zostawił po sobie piękny park i pałac na wodzie. Zniszczył przy tym jednak niepoślednie dzieło Lubomirskiego. I za to został surowo osadzony:

"Ale prawdą jest też, że i on nie był wobec sztuki polskiej bez grzechów. ...Zamiast budować, całe życie tylko przebudowywał. Stworzył wprawdzie piękny pałac w Łazienkach, ale na to, by go stworzyć, - zniszczył piękną Łazienkę marszałka Lubomirskiego." 5)

Tak więc za Stanisława - Augusta rozpadł się ostatecznie wielki zespół zamkowy i parkowo-przestrzenny Lubomirskiego, a dawny dziki zwierzyńiec, w którym tylko gdzie niegdzie bieląły mury jakiejś goś niewielkiego pawilonu, przekształcił się w typowy park XVIII-o wieczny, dość gęsto usiany różnymi budowlami konkurującymi ze sobą.

1730 Mur Rog  
15 Słupiec  
1520 Kawa 2  
- 50  
164 1615  
16 15 - 17 -  
1708 Melburi  
- 13  
1840  
1535 Korni  
- 2020  
22 Kawa bryk  
- 40  
12250 - 1320

1. T. Gostyński, Arkadia podwarszawska i zespół parkowo-przestrzenny St. H. Lubomirskiego, Biuletyn Historii Sztuki Warszawa 1954, Nr 1.
2. J. Szablowski, Łazienki królewskie. W dół, plany i projekty. Warszawa 1937.
3. Zb. Rewski, Warszawa z czasów Sobieskiego w pismach J. Fr. Regnarða, Stolica, Warszawa 19 VIII 53, 13